

Trull del Serrat de Baix

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Can Masprat s/n. Serrat de Baix. Sant Sebastià de Montmajor
Emplaçament
Alçada: Carretera de Caldes de Montbui a Sant Sebastià de Montmajor
485

Coordenades:

Latitud: 41.66529
Longitud: 2.11452
UTM Est (X): 426283
UTM Nord (Y): 4612994

Classificació

Número de fitxa 08033 - 306
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modern
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'Ordenació Urbanística Municipal
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 014A09000
Autoria de la fitxa Laura Bosch Martínez
Data de registre de la fitxa: dv., 28/11/2008 - 01:00

Descripció

Casa de planta irregular, amb varis edificis annexos, que consten alguns d'ells de planta baixa i pis, i d'altres de planta baixa. La coberta és sempre a un sol vessant, podent desguassar cap a una banda o l'altra, depenent de la situació de l'edifici. La façana orientada en direcció nord-est, és la que presenta els elements constructius més antics. La restauració moderna de l'edifici permet veure com estava orientada la coberta. També s'han conservat in situ les obertures principals, com són el portal de dovelles fetes amb pedra del país, no massa grans, i l'obertura de la dreta, el llindar de la qual és modern ja que aquest havia desaparegut; cal senyalar però que està construït amb pedra disposada a plec de llibre. Situades a les façanes de migdia i de sud-oest, destaquen dues petites obertures; en la més antiga, força erosionada, encara es pot llegir la data: "1448". Es tracta d'una petita finestreta tota ella de pedra desbastada de manera força grollera. La segona data que es pot llegir, es troba a la llinda d'una altra petita obertura, amb l'any "1799". Totes les façanes orientades al nord, dels diferents petits annexos adossats a l'antic trull, han estat restaurades, deixant la pedra vista, amb obertures resseguides de pedra carejada, destacant els llindars fets en pedra d'esmolar. A la cantonera d'un d'aquests annexos hi ha una font, sembla ser molt antiga que s'ha conservat fins els nostres dies feta amb rajol ceràmic. A la seva banda esquerra hi ha un banc o pedrís de pedra que s'integra molt bé al conjunt. Les altres façanes situades al nord, també disposen de pedrís adossats al mur de construcció, un d'ells fet de pedra i el seient amb rajol quadrat ceràmic català. A excepció de la façana orientada al nord-est i a migdia, cal senyalar el pigment rosat afegit al morter d'unió dels murs estructurals. Totes les xemeneies porten curull.

Observacions:

Sembla ser que a l'interior de la casa es conserva part del trull d'oli. Malauradament no s'ha pogut localitzar els propietaris.

Història

Segons Moreu-Rey (1962) el nom de Serrat de Baix es correspondria antigament amb el nom de Serrat de Masprat, de Sant Sebastià. A l'entrada del Serrat de Baix, hi ha uns rajols ceràmics amb el nom de Masprat. També troba documents referents al Mas Prat, anomenat com a "mansi des P. de Munt maior" (1438); possessions "d en P.", "del Prat" (XVI); "a Masprat", "Mas Prat" (segle XX). Antic mas de Sant Sebastià: actualment el grup de cases reben el nom de cal Anton, cal Dents, cal Codina.

Sobre el llinatge, Moreu-Rey hauria documentat un tal Gerardus Prat o Prats (1318, 1322) que cobrava els rèdits de Sant Cugat a la parròquia de Sant Sebastià de Montmajor i d'altres veïnes. Els següents esmentats, Moreu-rey fa constar que és segur que pertanyin a la mateixa casa: Pere de Prat (1337, 1339); Jaume Prat (1405); Guillem de Prat, fill de Barthomeu de Prat 1413). A l'any 1740 encara el registre de baptismes de Sant Sebastià recollia el naixement d'un Prat.

Antigament en aquest edifici hi havia un trull d'oli. Moltes de les cases dels tres serrats de Sant Sebastià disposen d'una pedra de molí al seu jardí, algunes d'elles veritablement desgastades, que segons explica en Josep Coll, formaven part de més d'un trull, segurament un situat a al Serrat de Baix i un altre al Serrat de Dalt. El procediment de fabricació de l'oli, un cop els pagesos havien separat els terrossos, fulles o branquillons de les olives perquè quedessin netes, carregaven les olives i duïen la collita cap el trull. En el molí era on es feia la part de la feina més laboriosa de tot el procés.

Un cop pesades les olives, s'anaven tirant per la gronsa. Aquesta era una caixa en forma de piràmide que funciona com un embut deixant caure per l'obertura inferior les olives que s'hi havien abocat. A continuació passaven pel bisenfí que portava les olives fins el trull on serien mòltes i convertides en pasta. Aquest, estava format per una pedra inferior plana i vàries pedres giratòries unides per un eix. Les cures o moles anaven esclafant les olives que el bisenfí havia portat. Un cop formada la pasta, passaven per la batedora. Les anava remenant de manera constant, per passar després a la pastera, un dipòsit on anava a parar la pasta. Després es passava als esportins que eren uns abassos plans que s'apilaven en una mena de carretó formant

el que s'anomena peu. Una vegada el peu acabat era conduït a la premsa la qual exercia una pressió que feia brollar l'oli. A mida que anava regalimant de la premsa era conduït a les bassetes on es netejava amb aigua i per decantació es separava aquesta de l'oli ja que pesava menys i sura . Un cop acabat aquest procediment, l'oli ja estava a punt per a ésser envasat en gerres, etc.

Bibliografia

MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Pàg. 173. Editorial Teide. Barcelona.

